

Mál nr. 34/2007

**M
og
Vátryggingafélagið X v/ slysátryggingar sjómanna.**

Ágreiningur um gildissvið slysátryggingar sjómanna vegna atviks um borð í fiskiskipi.

Gögn.

1. Málskot, móttengið 6.2.2007, ásamt fylgigögnum.
2. Bréf X, dags. 15.2.2007, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

Þann 6.9.2005 var M við störf um borð í fiskiskipinu S, þar sem það var bundið við bryggju í höfninni í bænum A. Í málskoti segir að unnið hafi verið við að taka veiðarfæri um borð í skipið. Hafi M staðið uppi á svo kölluðum rílum, sem séu 40-50 cm hár stálkantur með ávölu yfirborði og er ætlaður til að halda bobbingum í skorðum á dekkinu. Bleyta hafi verið á dekkinu og á rílunum. Hafi M stigið til hliðar, en þá runnið til í bleytu á ávölu yfirborði rílanna. Við það hafi snúist upp á hægri ökkla hans með þeim afleiðingum að hann féll niður af rílunum. Skall höfuð hans í dekkið svo að hann rotaðist. Þá urðu afleiðingar fallsins þær að hann ökklabrotnaði á hægri ökkla.

Í frumskýrslu lögreglunnar á A um atvikið segir að M hafi verið að vinna við að taka á móti veiðarfærum með öðrum, er skyndilega hafi liðið hann og hann slegið höfðinu í dekkið og rotast. Hann hafi verið kominn til meðvitundar er lögregla kom á staðinn og verið í annarlegu ástandi, ruglaður og hræddur. Hann hafi verið fluttur á sjúkrahús til skoðunar. Á samstarfsmönnum M hafi mátt heyra að “yfirliðið hafi orsakast af langvarandi áfengisneyslu undandarið.” Í sérstakri upplýsingaskýrslu lögreglunnar kemur fram að lögreglumaður sá, er skráði frumskýrsluna, muni ekki hver hafi viðhaft hin tilgreindu ummæli um áfengisneyslu M.

Í lögregluskýrslu, sem tekin var af M þann 20.3.2006, kveðst hann hafa verið annar stýrimaður um borð í S og hann hafi verið á skipinu frá maí 2005. Í skýrslunni lýsir M atvikum á sama veg og gert er í málskoti. Hann hafi staðið uppi á fyrrgreindum rílum er hann skyndilega hafi misstigið sig og dottið út á hlið. Við það hafi höfuð hans skolið á dekkið og hann rotast. Við skoðun á sjúkrahúsi daginn eftir atvikið hafi komið í ljós að hægri ökkli hans hafi brotnað. M kveður alrangt, sem fram komi í frumskýrslu lögreglu, að liðið hafi yfir hann af völdum áfengisneyslu. Í umrætt sinn hafi hann verið í venjulegum vinnustígvelum með stáltá. Hann hafi einnig verið með öryggishjál, sem reyndar hafi dottið af honum þrátt fyrir að hann hafi verið með hökuól (teygju) á réttum stað.

Í málinu liggur fyrir ljósrit, óundirritað og ódagsett, sem sagt er vera úr skipsdagbók S. Þar er atvikinu lýst svo að M virtist skyndilega hafa misst meðvitund og fallið á dekkið. Komið hafi í ljós að hann hafi misstigið sig á rílum sem eru á dekkinu og við það fallið á dekkið.

Teknar voru lögregluskýrslur af átta skipsfélögum M sem í umrætt sinn voru að störfum um borð í S eða við skipshlið.

Vitnið B kvaðst hafa verið á bryggjunni er hann hafi heyrt öskur koma úr skipinu. Hann hafi þegar farið um borð og séð M liggja á dekkinu. Vitnið vissi ekki til að M hafi verið undir áhrifum áfengis eða áfengislykt hafi verið af honum, hafi hann ekkert verið að spá í það.

Vitnið C kvað M hafa staðið á fiskilúgunni á dekki. Hafi verið eins og hann hafi fengið krampa því hann hafi staðið á annarri löppinni og gripið báðum höndum um sjálfan sig. Hann hafi síðan fallið með hægri snúningi. Vitnið vissi ekki til að M hafi verið undir áhrifum áfengis né að hann hafi að öðru leyti verið í annarlegu ástandi. Hins vegar kvað vitnið einn skipsfélaga þeirra, H, hafa talað um að M hafi verið fullur í einhverja daga á undan.

Vitnið D kvaðst hafa staðið uppi á bátapalli er urðu einhver hróp og köll. Hann hafi snúið sér við og séð hvar M lá á dekkinu. Vitnið kvaðst hafa heyrt það frá H að M hafi verið “búinn að vera að drekka allt fríið.” Áður en atvikið varð virtist vitninu M hafa verið “skelþunnur” og hann hafi skolfið eins og hrísla við vinnu sína, þegar vitnið mætti um borð og hitti M.

Vitnið E kvaðst hafa verið staddur í brú skipsins ásamt skipstjóra og hafi þeir verið að horfa aftur með skipinu, en ekki beint á M þegar hann féll. Ekkert hafi komið við hann sem olli því að hann féll og í fallinu hafi hann ekki borið hendur fyrir sig. Vitnið vissi ekki hvort hann hafi verið undir áhrifum áfengis, en hann virtist ekki vera hress að sjá og útlitið á honum hafi verið eins og hann hafi verið veikur. Vitnið kvaðst ekki vita til þess að M hafi verið í annarlegu ástandi.

Vitnið F kvaðst hafa verið í brúnni ásamt E og hafi hann séð útundan sér er M datt eins og hann hafi verið skotinn. Vitnið kvaðst engu geta svarað um það hvort M hafi verið undir áhrifum áfengis eða verið í annarlegu ástandi. Hann hafi ekki orðið var við að áfengisþef hafi legið frá vitum M er hann var að aðstoða hann, þar sem hann lá eftir byltuna.

Vitnið G kvaðst hafa séð, þegar M datt í dekkið, en í lögregluskýrslu lýsti hann ekki frekar hvernig það bar að höndum. Vitnið kvaðst ekki gera sér grein fyrir hvort M hafi verið undir áhrifum áfengis, en allavega hafi vínlykt verið af honum. Þá vissi vitnið ekki til þess að M hafi að öðru leyti verið í annarlegu ástandi nema það sem hann heyrði hjá öðrum, en gat þó ekki tilgreint hjá hverjum hann hafi heyrt slíkt.

Vitnið H kvaðst hafa snúið baki í M, er hann féll. Hann kvaðst ekki vita til að M hafi verið undir áhrifum áfengis eða að hann hafi verið í annarlegu ástandi fyrir byltuna og ekki verið að fylgjast með því. Þá hafi hann ekki veitt því athygli hvort áfengislykt hafi verið af honum, enda hafi hann ekki verið upp við hann.

Vitnið I kvaðst hafa verið við hlið M, þar sem hann hafi staðið aftur á fiskilúgunni og beygt sig saman og snúist niður á dekkið. Kvað vitnið vínlykt hafa fundist af M, en hann hafi ekki verið fullur. Áður en M féll hafi hann titrað allur og skolfið og nánast ekki getað haldið á hamri og úrreki.

Í vottorði K, heimilislæknis á Heilsugæslustöðinni á K, dags. 17.8.2006, segir að í dagálum hans komi hvergi fram skrif um ofnotkun áfengis. Hins vegar komi fram í dagál annars tilgreinds læknis frá 15.1.2003 að M hafi verið að sulla mikið í bjór. Þá sé talað um í læknabréfi frá Heilsugæslunni á A, dags. 7.9.2005, að fram komi saga um mikið bjórsull í langri landlegu og hugsanlega fengið krampa í kjölfar þess. Um krampaköst séu engin skrif í dagálum hjá læknum eða öðrum dagálum innan Heilsugæslustöðvarinnar.

Í læknisvottorði L, læknis á Heilbrigðisstofnuninni A, dags. 27.11.2005, segir að læknirinn hafi verið kallaður í bráðaútkall um borð í S, þegar M meiddi sig. Segir í vottorðinu að samkvæmt lýsingum sjónarvotta hafi hann misstigið sig á þilfarinu, þar sem hann hafi verið að vinna við að taka veiðarfæri um borð, og við það fallið og misst meðvitund. Hafi M verið lagður inn á

sjúkrahús til eftirlits. Hann hafi verið með stórt mar (hematóm) á hægri augabrún sem síðan hafi sigið niður og valdið miklu glóðarauga. Við röntgenrannsókn daginn eftir af hægri ökkli hafi komið í ljós brot á aftanverðum neðri enda sköflungs (tibia) sem hafi gengið inn í ökkliðinn.

Áhöfn S var tryggð samkvæmt slysáttryggingu sjómanna samkvæmt kjarasamningi hjá Vátryggingafélaginu X. M hefur krafist bóta úr slysáttryggingunni. X hefur á hinn bóginn hafnað bótaskyldu á þeim grundvelli að tjónið teljist ekki slys í skilningi vátryggingarréttar.

Álit.

Ekki virðist um það deilt að M var í umrætt sinn að störfum hjá útgerð S um borð í skipinu og í vinnu í beinum tengslum við rekstur þess. Er óumdeilt að hann telst vera vátryggður. Ekki virðist heldur um það deilt að M varð fyrir líkamstjóni við byltuna. Aðila greinir hins vegar á um það hvort meiðsl M verði rakin til slyss í skilningi skilmála.

Samkvæmt vátryggingarskilmálum, sem sagðir eru hafa gilt um vátrygginguna á tjónsdegi, er með hugtakinu slys átt við skyndilegan utanaðkomandi atburð sem veldur meiðslum á líkama þess sem vátryggður er og gerist án vilja hans. Ekki virðist um það deilt að M hafi í umrætt sinn staðið uppi á rílum og fallið af þeim niður á dekkið. Eftir fallið kom í ljós að M hafði hlotið áverka á höfði og brot á hægri ökkla. M kveðst hafa misstigið sig og það hafi leitt til fallsins. Verður ekki hjá því komist að álykta að fallið niður á dekkið hafi valdið meiðslum M. Meiðslin urðu ekki við það eitt að hann missteig. Er því um að ræða skyndilegan utanaðkomandi atburð er olli meiðslunum. Af framburðum nokkurra skipsfélaga M má ráða að hann hafi beygt sig saman og snúist niður á dekkið án þess að hafa borið fyrir sig hendur, jafnframt að hann hafi fyrir byltuna skolfið eins og hrísla og af honum hafi mátt finna vínlykt. Þessar lýsingar á líkamsástandi M og hvernig hann kann að hafa borið sig að við fallið geta með engu móti talist sönnun þess að fall M niður á dekkið hafi ekki verið skyndilegur utanaðkomandi atburður. Þá liggur ekkert fyrir um það í gögnum málsins að önnur ákvæði skilmála, eða laga, eigi að leiða til þess að bótaréttur M skerðist eða falli niður. Samkvæmt þessu á M óskoraðan rétt til bóta úr téðri slysáttryggingu sjómanna.

Niðurstaða.

M á óskertan rétt til bóta úr slysáttryggingu sjómanna hjá X vegna slyss um borð í S, þann 6.9.2005.

Reykjavík, 16. mars 2007.

Rúnar Guðmundsson hdl.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.